

استرا برلی

عمانی ملک تری ایچون :
برلانی بر پوچوق لیرا

اجنی ملک تری ایچون :
برلانی ۳۳ ماروق - ۴۰ فراتق

دانله سی ۳ غروش

یل ۳ صای ۶۶

اقتصادیات

مجموعه سی

خند

اعلامه برلی

برده اوقهر - طر ایچون :

بکری غروش

سه لاک اعلان ایچون

آیرنجی آکلاشیلیر

۱۱ آتشرین اول ۳۳۳

عامی و عملی هر نوع اقتصادی مسئله لرون بحث ایدر و هر پرندنه سونی چیقار .

اداره خانه : استانبول ، یکی بوسته خاناجاده سی میدا شجق نومرو ۳

کوک و بویوک صنایع

زراعتده کثیف و متسع زراعت موجود اولدنی کبی صنایعده
دخی کوچک و بویوک صنایع وارد . کرک کثیف و متسع
زراعت و کرک کوچک و بویوک صنایع مسائلهده هر مملکتک
کندینه مخصوص احوالی و ظاهرانی وارد .

بر مملکتده متسع زراعت اصولی تطبیق اولمهی مطلقا قیات
قیه نك عدم وجودینه دلالت ائمه دیک کی بو اصول میخانیکی
دورنده بر مملکتده کوچک صنایعک پادار اولمهی دخی مطلقا
بر نقصان تشکیل ائمز . مثلا مملکتیزده خالیجایق کی
بعض نازک صنایع وارد که اصول میخانیکیه تابع اولمیز .
مع مافی اوله کوچک صنایعده وارد که بواسطه میخانیکی
دورنده پادار اولمهی استحصالات ملیه ایچون صرف برضایع
تشکیل ائدز . مثلا قرونلیک ، قوندوره چلک کی صنایعده
یزده اصلا قوه میخانیکیه مراجعت اولمور . حالبوکه ممالک
غریبهده بو کبی مصنوعات هان هان فابریقلره منحصر قالیور .
بزم بو کبی صنایعده ما کنه لک معاوتندن محروم قاله مز یوزندن
لذت حصالات ملیه بک بویوک ضررله دوچار اولور . یوزلرجه
ممله ایله بایله ییله چک ایشلر ایچون بیکلرجه کنی اشغال اولونیور
و دیگر استحصالات ایچون اشد احتیاج اولان ایشی قوتندن
محروم قالیورز .

یوندن هان ال صنایعنه اعلان حرب اولمهی نتیجه سی
جقمه مز . چونکه ثروت ملیه نقطه نظرندن کوربان ضرره
رغمًا بعض احوال و شرائط دائره سده ال صنایعی سیاست اجتماعیه
نقطه نظرندن التزام ایدنلر نادر دکادر . اصول میخانیکی ایله
اداره اولنان بویوک صنایعده ثروت عمومیه نقطه نظرندن فائده
کوریلور سده اجتماعی نقطه نظرندن ضرر وارد . بویوک
صنایعک ال بویوک استفاده سی سرمایه دار دینان باترونه عاقد
اولور ، بیکلرجه عمله اسیر موقعه قالیور ، بیکلرجه عمله نك
نمره مسایعی باترونلرک کیمسه احتکارسینه کیریور حالبوکه ال
صایغی اصلولنده ارباب سی و عمل مستقل بولونیور ، و نمره

مساعیلرندن یالکنز کندیلری استفاده ایدیور . بناء علیه تجدیدات
قیه نامه علی العمیا اصول میخانیکه نك تطبیقی طب ایتمک و غرو
دکل ، هر برسمله نی آیری آیری اوله رق عامی اصولرله تدقیق و تنقیر
ایتمک لازمکلیز . بر مدت اول بو مسئله آلمانیا ده دخی موضوع
بحث اولش و سیاست اجتماعیه جمعیتی بوکدائر ارباب اختصاصه
اوزون اوزون تدقیقات پایدیر مش و نتیجه حاصله نی مفصل
اثرلرله میدان انتشاره وضع ائلیشدر .

بو مسئله بزم ایچون دخی حیاتی بر اهمیتی حائزدر . بر
طرفدن استحصالات ملیه نك ال بویوک انکلی قات نفوسسدر
دییه فریادلر قوباریوروز حالبوکه دیگر طرفندن ما کنه لره ایقاری
قابل اولان ایشلر ایچون بیکلرجه ارباب صنعت اشغال ایدیوروز .
بو خصوصده کرک ملی اقتصاد و کرک سیاست اجتماعیه
نقطه نظرندن خط حرکتیزی تعیین ایچون اوزون اوزون
تدقیقات و مناقشات احتیاج وارد . بو باید اداره کلام ایتمک
ارزوسنده بولانلر ایچون سئونلریمز هر وقت آچیندر .
تدقیقاته مدخل اولوق اوزره صنایع مفتشی فؤاد بک اقدییه
وز وریوروز . امید ایدر که کرک فؤاد بک کرک سائر ارباب
قلم و تنقیر دخی مسئله نی تعقیب ایتمکدن کیری قلملر .

صنایعک مختلف اشکالی

مهندس فؤاد

طرز عتیق استحصالات - صنایع اهلیه - industrie domestique
صنایعکارلر - صنایع پاییه - industrie à domicile و اعمالخانه لر -
مؤسسات میخانیکیه

طرز عتیق استحصالات - استحصالات صنایعیه مبدأندن
زمانه قدر باشلیجه درت شکل آلمشدر . برنجیسی صنایع
اهلیه دوریدر که بوتون فعالیت اقتصادی بر عالمه نك ایچنده
تمرکز ایدیور . هر محصول بوراده آلوب اعمال و صرف
اولور . بوتون عالمه افرادی کندی اراضیلری اوزرنده مواد
ابتدائی لری استحصال ایدر ، ایشلر ، صرف ایلمر ، بقدایلری
اکره ، طوبلار ، ال دکر منده اولنلری ییار ، یغور ، بشیر ،

قومقلہ برابر آلآن بونی استعمال ایدن ؛ امکانی یغوروب پیشین ؛ ایشته سنی ، قورو سبزه سنی وسائرہ سنی اعمال ایلہ قیشاق ذخیرہ سنی حاضر لیان ، ایلکنی بوکوب چورانی ، البسه سنی ثورن ، اودوتی کوب ، کریجی حاضر لوب اوینی پایان دها نقدر اہالی وارد ؛ قونسروہ جیاق ، اکیکجیاق ، باستہ جیاق ، مقارنہ جیاق ، صو ، ضیا ، حرارت توزیعیاتی ، البسہ وچاشور اعمالاتی صنایع اہلیہ دن قویمن بر رصنایعدر . حتی بعض شہرلرہ اولردہ یک پیشیرمہ بیلہ غائب اولوب بونکلہ مشغول بر ادارہ نک یوزلرچہ کشینک احتیاجی تأمین ایتدیکی آیق قابلرک ماکنہ ایلہ تمیزلوب یوایدینی ، اولرک برالکتیریق طلومہ سیلہ سیانوب سپورلدیکی کوریلور . مع هذا صنایمک یوایلک شکلتک ارضمز اوزرنده دها عصرلرچہ حیاتی اولدینی محققدر .

صنعتکارلر — بوندہ غائب اولمہ مشدر . بالکس برنجیسنک تدریجاً ضیاعندن بو مستفید اولور . فرانسدہ ۱۹۰۱ دہ مؤسسات صنایعنک (ب۲۸۵) ی ۱ : ۴ عملیہ مالک بولنیور . انکلتردہ ۱۸۹۷ دہ (۶۷۶۴۶) کشی وسطی ۸ عملیہ تجاوز ایتین محرک سز مؤسساتہ ایشجیلک ایدیور . آلمانساده ۱۹۰۸ دہ یالکز باشنہ چالیشان صنعتکارلر عددی نفوس صنایعنک (ب۱۲۳) نی و (۵:۱) عملہ استخدام ایدنلرہ برلکدہ حساب ایدلیدی تقدیردہ (ب۳۷۰) نی تشکیل ایدیور . بلجیقادہ ۱۸۹۶ دہ (۱ : ۴) عملہ استخدام ایدن مؤسساتک عددی تکمیل مؤسسات صنایعنک (ب۹۳۰۵۳) اوستریادہ ۱۹۰۲ دہ (۵:۱) عملی مؤسساتک عددی تکمیلنہ نسبتہ (ب۹۴۳۲) سی بولنیور .

بو ، عجاہانکی صنایعہ موفقیتلہ مجادلہ ایدیور ؟
اولا اینجہ صنایع : ماکنہ لر صنعتکار برخصک و برہجکی نتیجہنی ورمہ یور . شمعدانلر ، پارمقلر کی اینجہ دمیرجیلرک وجودہ کتیردیکی آثار نفیسہ ماکنہ ایشلرینہ میدان او قویور . ثانیاً لوکسہ عائد صنایع : بونلرہ دایماً بر خصوصیت آرانیلوب عینی مودل وایشدہ بیکلرچہ آثار و معمولات اورتابہ آلتور . قادین ترزیلر ، قوندرہ جیلر ، شایقہ جیلر ، یامہ چیچکجیلر ، قویجیلر وهران مودہ بہ تابع بولنان ال دانتلہ وایشلمہ جیلری ، اویونجاقیلر ؛ ثانیاً عملہ دیوکل برال مہارتی طلب ایدن آلات دقیقہ صنعتکارلری ، عربہ جیلر ، سراجلر ، دمیرجیلر ، بویاجیلر ، سپتجیلر ، مرانفوزلر حیاتلرندن دها اوزون مدت امیندلر .

عمومیتلہ کوریلورکہ صنعتکارلر بیوک شہرلر دن کوچکلرہ طوغری ہجرت ایدیورلر و حیاتلری شمندوفرلرک ہنوز نفوذ

کوبرلرینی طویلار ، قوغنی آیرر ، ایصلادیر ، ایلکنی یاپار ، نسج ایدر ، البسہ لری اعمال ایلر .

اشبو طرز حیات عالمہ افرادی آراسندہ یک مختلف قابلیت استلزام ایدر . دیوارجی ، دمیرجی ، مرانفوز ، قندرہجی ، رنجیر ، اککجی ، طوقومہجی ، الخ اولملری لازمدر .

بواشدانی ، اصول استحصالات قرون وسطینک ایلک عصرلرینہ قدر دوام ایلش وبعده عالمہ دن اولمیان بعض کسہلرک اجرتلہ طوتیلہرق بر عالمہ دن دیکرینہ کیمکہ ویا کندی اولرنده جالشدیق اوزرہ ایش آلمغہ باشلامسی اختصاصک باشلانغی ایش و بر صورتلہ صنعتکارلر ظہور ایلشدر .

صنعتکارلر مستحصل صفندن جقوب ، مواد ابتدائیلرینی خارجدن تدارک ایلورلر کرک سپارش وکرک بازاردہ صامتی اوزرہ ایشلمکہ باشایورلر وطوغریدن طوغری بہ مستهلکار ایلہ تأسیس مناسبت ایلورلر . اون ایکجی ایلہ اون یدنجی عصر آراسندہ اوروپا بونلرک زادکان ورہبانی صنفی ایلہ مازعہلری وتولید ایلدکاری اصناف جمیتلری غوغالیلہ بزار اولشدر .

بوندن سوکرہ کی شکلی اعمالخانہ لردر . آرتق یالکز طابانلن بر مقدار ایلہ مستهلکینہ چالشمیوب عموم ایچون ایشلمکہ باشلانلور . مستحصل ایلہ مستهلکار آراسندہ تجار دنیان واسطہ لر ظہور ایدیور وبونلر حسابنہ چالشبور . مستحصل صنف پاترونلہ عملہ دن مرکب اولوب پاترونلر ایلک تأسیسات ایچون مہم بر سرمایہ ویشامق ، عملہ سنی بسامک وکون بکون بوبون طلبی یتشدیرہجک درجہدہ معمولاتی احضار ایتک ، صامتی بکلمک ایچون دہ یوکسک بر سرمایہ مدورہ بہ عرض افتقار ایدیور .

اعمالخانہ لردہ ایکی مختلف شکلدہ تجلی ایدوب برنجیسندہ دہ ہر عملہ کندی اوندہ چالشبور ، پاتروندن مواد ابتدائیلرینی وبعضاً آلات وادواتدہ آیلورکہ بوکا صنایع بانیہ تعبیر ایدیور . ایکنجیسندہ عملہ لر برآمدکویا برشرکتک ادارہ سی تختندہ مجتمہ بر محلہ کوندہ لک ایلہ چالشبور .

سوک دردنچی شکل دہ مؤسسات میخانیکیدر . بونلرک تأسیسات وادارہلری مہم سرمایہ ، یوکسک بروقوق طلب ایدر ؛ مخرجلری عمومی پیاسہ لردر . بوسوک شکلتک ظہوریلہ دیکرلرینک نہ اولدیننی واولہ جفتی تدقیق ایدلم :

صنایع اہلیہ — صنایع اہلیہ تماماً عدمہ قارشہ مشدر دینہ من ، مراکز مدنیہ بہ یاقلاشدقہ بونکدہ متناسباً غائب اولدینی کوریلور . برچوق برلرہ ایلک جیقرقلری موزہ لردہ

اعمالخانہ لری - روجہ بالا ایکی شکلہ آیردیغز اعمالخانہ لریک
وضیعتنی مطالعہ ایدلم .
صنایع بیتیہ دنیان متفرق اعمالخانہ لری آلآن موجود بولیور .
مثلاً شہر لردہ ایسیہ اعمالاتی ایچون اوتدہ بریدہ اولردہ
چالیشان ازک و قادین بر اردولق اینجی موجوددر ، وحی
اور وادہ قومیسونجیلر موسم زرات اولمان قیشین کویلمہ قدر
ایش کتور لری . بولک ایضاحہ کالجہ میخانیکی ایش دھاجاپوق
واوجوز ویکدیگر بیک عینی ، ال ایسی ایسہ یواش و ففقطدھا
اہتمامکارانہ وصنعتی وارزو اولندی کی ایش وجودہ کتیریور .
بولک ایوندرکہ برتری بہ سبارش اولمان ایسیہ ایلہ حاضر آلان
ایسیہ اراندہ بیوک برفرقیات موجوددر . کیمسنی بیان بر قادین
ماکنلرکہ نامتناہی وجودہ کتیریوکی داتلہ لریلہ برایشی قیزک کوز
نوریلہ میدانہ چقاردینی داتلہ بہ عینی قیحتی و بر مزہ بناء علیہ لوکسک
بولدینی ہر پردہ بو جنس صنایع بیتیہ یشامق طالعہ مظہردر .
حرج عالم بری ایشی وقت ماکنہ ایشچینک اوطامسنہ
قدر کیریور . اولک موبیلیہ بی اقسامندن اولیور . ایشستہ
(۱۸۵۵) دتیری دیکہ چیلک عالمی الت اوست ایدن دیکیش
ماکنہ سی . صوک زماندہ آتچق بیوک فابریقہ لریک صاحب
اولدینی قوای محرکہ میخانیکہ کوجک بتول و بترین و الکتریک
موتور لریسک ایجادیلہ ہان ہر پردہ تصادق اولغہ باشلاندی .
ماہدی کلہ جاک صایدہ

حاشیہ

کچن صایدہ کی مقالہ مدہ مع الأسف بعض مراتب خطاری قالیدر .
مثلاً ایکنی صحیفہ نک ایکچی ستونندہ ۲۱ سطرندہ «اوسہ اوسہ»
دھ آٹاغندہ ۳۰ نجی سطرندہ «بوشالتور» اوچنی صحیفہ ہرنجی
ستونندہ ۱۲ نجی سطرندہ ، توازیاً ، ایکنی سولک ۲۰ نجی سطرندہ
«وحی» کلہ لری یا کلش ترتیب اولمش قاریک بو یا کلش لری
کندیلکارن تصحیح ابتدکاری امیاسیلہ بیان اعتدار اولیور .

قادین لری فعالیت اقتصادی لری

شیمدی بہ قدر عادات بسنہون مجہول بر حالہ بولسان
قادین لری فعالیت اقتصادی بی برمدتدیری یک سریع برصورتدہ
انکشاف ایتمکہ باشلامشدر . پیدرپی وجودہ کتیریلن تشکیلات
وبالخاصہ قادین لری چالیشدیرمہ جمیعت اسلامیہ سک تشوہات
واجرا آتی نتیجہ سندہ بیکارجہ قادین تجارت وصنایعہ سلوک
وبوخصوصہ پارلاق موفقتیلر ابرازنہ موفق اولمشلردر .
قادین لری فعالیت اقتصادی بہ سوق وتشوہات ایچون وقوعہ لان
الک جدی تشبثلرک بری دہ تجارت مکتب عالیسندہ اناہہ مخصوص
مساکنی درس لریک کشادیدر . مع المسار خبر آلدیغمزہ کوردہ

ایتمدیکی محللردہ موفقتیلہ تأمین ایدیورلر . کوجک صنعتکارانک
عددی فوطوغر الحاق ، اوتوموبیلچیک ، طیارہ چیلک وبالخاصہ
الکتریک متعدد تطبیقات دولایسیلہ کون بکون چوغالیور .
عجبا صنعتکاران صنی ماضی بہ نسبتلہ ترقدیمیدر ؟
ایستاتستیکلرہ باقیلورسہ فرانسدہ (۱۸۸۲) دن (۱۸۹۵)
قدر صنعتکار لریک عددی (۱۶۳۵۳۱) اکیسایش کہ ہیئت
عمومیہ سنہ نسبتلہ (۸۰۷) بی تنزل وار .
آلمانیادہ (۱۸۹۲) دن (۱۹۰۷) قدر عددلری
(۱۹۹۵۸۰۷) دن (۱۷۹۰۹۳۰) یعنی ہان (۱۰۰۰۰۰) قدر
ایش کہ بودہ (۱۴) تنزل دیمکدر .

اوت ؛ بر چوقلری صنایع جسمیہ قارشوسندہ باشایہ یور ،
اولومہ محکوم اولیور . ساعت ، چوراب ، شاپقہ ، فورچہ ،
جوی ، دوکہ ، آیاق قابی ، صابون ، طراق ، ایپ ، بیچاق
اعمالاتی ، چالینکر ، دسترہ جی ، کسرجی ، طورنہ جی ،
چولخہ جی ایچون چوقدن جنازہ آلانی ترتیب اولمشلدر .
فوجیچیلک ، اکمکچیلک ، جاشیرخانہ لری دہ حالت نزعدہ عد
ایتملیدر . بولک اسبابی غایت سادہ اولوب میخانیکی ، فنی
وصنایع جسمیہ دھا اوجوز استحصالات واعمالاندہ بولنیور
وبالطبع البجیلر نردہ منفعتی بولورسہ اوردہ پوشیور ، بولنردہ
کندی کندینہ عمدہ قاریشیور . بعض صنعتکار لردہ مثلاً باقر
قابجیلر وقالانجیلر کی چنی قابلرک ظہوری مثلاًو رغبت
عمومیہ نک بشقہ برشیتہ توجہلہ صنایع اولیور . تماماً غائب
اولمان صنعتکار لریک بعض اسباب دولایسیلہ سادہ جہ عددلری
آزالیور ؛ معمولانک برقمی صنایع جسمیہ دن نیم معمول
بر حالہ کلور بولنر اکال ایدیور . مثلاً نعلیندر ارقق نعلی
وجودہ کتیریور ؛ فابریقہ لردن آلدق لری نعللری حیوانک
آیاغہ اویدیور و طاویورلر ؛ چالینکر کلید اعمال ایچیور ،
ایشلری کلیدلری قویہ طاقتہ انحصار ایدیور . مرانغوزلر
دوشمشہ و نجرہ لری حاضر بولیور موجودیتلری بولنری
یرلرینہ طاقتدن عبارت قابوب بوصورتہ یانلرندہ کی چراقلرک
عددی دہ آزالیور .

بعضادہ صنایع جسمیہ بویاجیلر ، عربہ جیلر سراجلر ،
مرانغوزلر ، اومہ جیلر کی صنعتکارلری ایچیورسنہ طوبایوب
بولنری یازونلقدن تجرید ایلہ کوندہ لکچی یاییور . خلاصہ
استہلاکاتہ خدمت ایدن صنعتکارلر ایتیمکدہ ویالولہ پایدق لریک
تعمیر جیسی قالقدہدر . ساعتجیلر بوکون سادہ جہ ساعت تعمیر
ایدیور ، قوندہ جیلر یامالییور و بوصورتہ چاشقان ، ناموسلی
حر بر صنف مستحصل ارقق استحصالاندہ بیوک بر رول
اوینامقدن محروم اولیور .